

Obsah

1	Fyziologie hlasu – základní pojmy	5
1.1	Zvuk	5
1.2	Hlas a fonace	5
1.2.1	Hrtanový tón	5
2	Akustika hlasu	9
2.1	Model tvorby hlasu	9
2.1.1	Akustická charakterizace zdroje (kmitání hlasivek) a poruch	9
2.1.2	Akustická charakterizace filtru	10
	<i>Formanty</i>	10
2.1.3	Barva hlasu	12
2.1.4	Hlasový rejstřík	12
2.1.5	Vibrato	15
3	Metody vyšetření hlasu a hlasivek	15
3.1	Optické vyšetřovací metody	15
3.1.1	Laryngoskopie	15
3.1.2	Stroboskopie	15
3.1.3	Vysokofrekvenční metody	16
3.2	Metody měření akustických a jiných parametrů hlasu	16
3.2.1	Základní parametry kmitání hlasivek	16
3.2.2	Maximální fonační čas	17
3.2.3	Hlasové pole (VRP, voice range profile, phonetogram)	18
3.2.4	Akustická analýza	20
3.2.5	Metody zpracování akustického signálu	22
3.2.6	Kombinace hlasového pole a akustické analýzy	25
4	Hlasové poruchy	25
4.1.1	Terminologie	25
4.2	Poruchy z nadměrné hlasové zátěže	28
4.2.1	Akutní fonotrauma	29
4.2.2	Hyperkinetická dysfonie	29
4.2.3	Hypokinetická dysfonie	29
4.3	Psychogenní poruchy	30
4.3.1	Psychogenní afonie (funkční afonie, akutní funkční afonie, abduktorová akutní funkční afonie)	30
4.3.2	Psychogenní spastická tvorba hlasu (psychogenní spastická dysfonie, funkční spastická dysfonie)	31
4.3.3	Mutační poruchy	31
4.4	Benigní léze hrtanu	32
4.4.1	Nodulární léze hlasivek – hlasivkový uzlík, zpěvácký uzlík, kantorský uzlík (noduli vocales)	33

4.4.2	Hlasivkový polyp (polypus plicae vocalis).....	34
4.4.3	Reinkeho edém (polypózní chorditida, chronická edematózní hypertrofie hlasivek, polypoidní hlasivka)	34
4.4.4	Cysta hlasivky.....	35
4.4.5	Sulcus vocalis (sulcus glottis, hlasivkový zářez), slizniční můstek.....	36
4.4.6	Granulom hlasivky.....	36
4.5	Poruchy inervace hrtanu.....	36
4.5.1	Spastická dysfonie (dysphonia spastica).....	36
4.5.2	Obrna hlasivky	37
4.6	Hlasové poruchy při zánětech hrtanu	42
4.6.1	Laryngitis posterior – gastrolaryngeální reflux.....	42
4.7	Nádory hrtanu.....	43
5	Rehabilitace – reedukace hlasových poruch.....	43
5.1	Úvod	44
5.2	Držení těla – postoj (DVD kapitola 1)	46
5.3	Dýchání (DVD kapitola 2)	47
5.4	Hlasová cvičení – nácvik hlavové rezonance a měkkých hlasových začátků.....	49
5.5	Hlasová cvičení k uvolnění zvýšeného napětí svalů hrtanu s využitím hrudní vibrace – rezonance (DVD kapitola 11).....	53
5.6	Reedukace insuficience hlasivkového uzávěru (DVD kapitola 13, 14).....	54
5.6.1	Zapojení fonace.....	54
5.6.2	Fonace v nádechu.....	54
5.6.3	Iniciální kašel	55
5.6.4	Komprese hrtanu.....	55
5.6.5	Tělesná cvičení.....	55
5.7	Nesprávná výška konverzačního hlasu vzhledem k rozsahu	55
6	Kazuistiky hlasových reedukací	56
6.1	Obrna pravé hlasivky	56
6.2	Psychogenní afonie	56
6.3	Psychogenní spastická tvorba hlasu	56
6.4	Mutační porucha hlasu – fistulový hlas.....	57
6.5	Mutační porucha hlasu – prolongovaná mutace.....	58
6.6	Pozánětlivé postižení hlasivek se selháním hlasu	59
7	Psychoterapeutické přístupy	60
7.1	Podstata pojmu psychogenní.....	60
7.2	Psychoterapeutické přístupy.....	61
7.3	Hlasový orgán	64
7.4	Východiska léčby	64
	Literatura	66